

Paulina Łangowska

Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy

ORCID: 0000-0002-5177-7659

Relacja między ojcem/opiekunem a dzieckiem na przykładzie wybranych filmów animowanych dla dzieci

Media i nowoczesne technologie to obok rodziny najważniejsze środowisko wychowawcze. Filmy animowane należą do pierwszych najchętniej wybieranych i najczęściej oglądanych bajek przez dzieci. Transformacja wizerunku ojca jest konsekwencją przemian zachodzących w strukturze i funkcjach rodziny, determinowanych globalnymi procesami społecznymi. Zmiany te wymuszają adaptację do nowych realiów, redefinicję ról rodzicielskich oraz stopniowe odchodzenie od tradycyjnych wzorców rodzinnych. Celem badań jest rekonstrukcja obrazu opiekuna – ojca w relacji z dzieckiem na przykładzie bohaterów sześciu filmów animowanych: *Bing*, *Świnka Peppa*, *Blue*, *Przytul mnie*, *Masza i Niedźwiedź* oraz *Tygrzysek Daniel i jego sąsiedzi*, powstałych między rokiem 2004 a 2018. Wnioski z badań dowodzą, że przemiany, które dotknęły współczesne społeczeństwo, dokonały się również wśród bohaterów bajek – opiekunów/ojców i dzieci. Rozpowszechnienie się w kulturze zachodniej partnerskiego modelu rodziny, w którym ojciec przejmuje część obowiązków związanych z opieką nad dzieckiem, znalazło odzwierciedlenie w filmach animowanych.

Słowa kluczowe: pedagogika medialna, dziecko w wieku przedszkolnym, film animowany, ojciec, opiekun, relacja

The Relationship Between a Father/Guardian and a Child as Exemplified by Selected Animated Films for Children

Media and modern technologies are, next to the family, the most important educational environment. Animated films are among the first, most popular and most frequently watched cartoons by children. The transformation of the image of the father is a consequence of changes

in the structure and functions of the family, determined by global social processes. These changes force adaptation to new realities, redefinition of parental roles and gradual departure from traditional family patterns. The aim of the research is to reconstruct the image of a caregiver – a father in a relationship with a child using the examples of characters from six animated films: *Bing*, *Peppa Pig*, *Bluey*, *Hug Me*, *Masha and the Bear*, and *Daniel the Tigger*, created between 2004 and 2018. The conclusions from the research prove that the changes that have affected contemporary society have also occurred among the characters of fairy tales – caregivers/fathers and children. The spread of the partnership family model in Western culture, in which the father takes over some of the responsibilities related to child care, has been reflected in animated films.

Keywords: media education, preschool age, animated film, father, guardian, relation

Wprowadzenie

Rodzina stanowi podstawowe środowisko, w którym rozpoczyna się proces wychowania dziecka. Trwa to przez długi okres życia i opiera się na bezpośrednich kontaktach z najbliższymi osobami takimi jak matka i ojciec. W ramach rodziny kształtują się podstawowe i kluczowe relacje interpersonalne, które obejmują m.in. więzi małżeńskie i rodzicielskie. To one odgrywają istotną rolę w procesie wychowawczym i rozwoju jednostki (Sosnowski i Konaszewski, 2018, s. 51). Przemysł filmowy kreuje świat, który odzwierciedla rzeczywistość. Dziecięcy umysł chłonie wszystkie informacje z otoczenia, często mając trudność z odróżnieniem fikcji od rzeczywistości, co może skutkować utrwalaniem nieprawidłowych wzorców zachowań i komunikacji (Korzeniowska, 2016, s. 73). Filmy animowane docierają do dziecięcych umysłów, kształtując wyidealizowaną wizję świata, która przenika się z ich codziennym doświadczeniem. Oglądanie animacji może sprawiać wrażenie jedynie przyjemnej formy relaksu i rozrywki. Jednakże tego typu produkcje odgrywają ważną rolę jako nośniki kulturowych treści i wartości. Dzieci często identyfikują się ze swoimi ulubionymi bohaterami, przyjmując związane z nimi wzorce zachowań i postawy. Obraz ojca, jego funkcja w życiu dziecka oraz jego relacja i rola w procesie wychowawczym ulegają ewolucji na przestrzeni lat. Zmiany wizerunku ojca i ojcostwa są rezultatem przemian zachodzących w strukturze rodziny, które z kolei są kształtowane przez szeroko rozumiane przemiany społeczne. Te zmiany wymuszają na członkach rodziny konieczność adaptacji do nowej rzeczywistości społecznej, co wiąże się z koniecznością eksperymentowania z różnymi formami działania, stopniowym odchodzeniem od utartych stereotypów dotyczących ról rodzicielskich oraz ze zmieniającą się strukturą samej rodziny (Dudak, 2017, s. 117–118).

Tradycyjnie czy nowocześnie?

Według tradycyjnego obrazu mężczyzna jest postrzegany poprzez swoją dominację oraz specjalizację w wybranych obszarach, wynikającą z podziału ról płciowych oraz z różnic pomiędzy cechami męskimi i kobiecymi, co podkreśla Krzysztof Arcimowicz (2010, s. 13–14). Tradycyjny wizerunek ojca opiera się na stereotypowym postrzeganiu ról w rodzinie i w pracy ze względu na płeć, a także na tradycyjnych funkcjach przypisywanych rodzinom patriarchalnym, które są wyznaczone przez przesłanki religii katolickiej (Arcimowicz, 2010, s. 13; Augustyn, 1999, s. 16; Kornas-Biela, 2001, s. 173; Proniewski, 2011). Ojciec jest postrzegany jako główny żywiciel rodziny, a jego podstawowym zadaniem jest zapewnienie jej utrzymania. Niemniej jednak rodzina ma różne funkcje, takie jak: prokreacyjna, wychowawczo-socjalizacyjna, uczuciowa, opiekuńcza, ekonomiczna, moralno-etyczna i religijna (Szlendak, 2000, s. 314). W związku z powyższym obowiązki związane z wychowaniem dzieci oraz spędzaniem z nimi czasu mogą być traktowane przez ojca jako mniej ważne i drugoplanowe (Dudak, 2017, s. 120; Dudak i Klimkowska, 2017, s. 89).

Ze względu na cechy charakteru ojca i jego relację w stosunku do dziecka obok pojęcia „tradycyjnego ojca” (surowego i wymagającego) można wyróżnić ojca: pobłażliwego – takiego, który zgadza się na zachcianki dzieci; nieobecnego – mającego rzadki kontakt z dziećmi; słabego – niedojrzałego do roli ojca, trującego – który nie potrafi kochać swoich dzieci; oraz wzorowego – który pragnie dać dzieciom świadectwo odpowiedzialności za życie (Wesoły, 2013, s. 319–320).

W dzisiejszych czasach rola ojca przybiera różne formy, co sprawia, że mężczyźni poszukujący własnej tożsamości życiowej stają przed niemałym wyzwaniem w dynamicznie zmieniającym się świecie. Na przestrzeni wieków rola ojca ulegała znaczącym przemianom – „od pełniącego funkcję moralnego autorytetu w XVIII wieku, przez nieobecnego, skoncentrowanego na utrzymaniu rodziny ojca XIX i pierwszej połowy XX wieku, aż po współczesnego ojca, który pełni rolę partnera w wychowaniu dzieci” (Cieniuch, 2008, s. 70).

Nowoczesny obraz ojca dotyczy nowego paradygmatu męskości, który wywodzi się z nurtu psychologii humanistycznej (Rogers, 2002, s. 20) oraz myśli postmodernistycznej (Giddens, 2001, s. 141). Obraz ojca opiera się na przekonaniu, że każdy człowiek posiada zdolność do twórczego rozwoju (Bauman, 2011, s. 15), a kluczowym elementem kształtowania nowoczesnego społeczeństwa są partnerstwo i równość płci (Dudak, 2017, s. 124). Nowa kategoria pojęciowa: równości i partnerstwa kobiet i mężczyzn opiera się na odrzuceniu dualizmu płci oraz

na przyznaniu równego znaczenia i równej wartości temu, co męskie, i temu, co kobiece (Arcimowicz, 2003, s. 55).

Tabela 1. Wymiar relacji między ojcem/opiekunem a dzieckiem – tradycyjnie i współcześnie

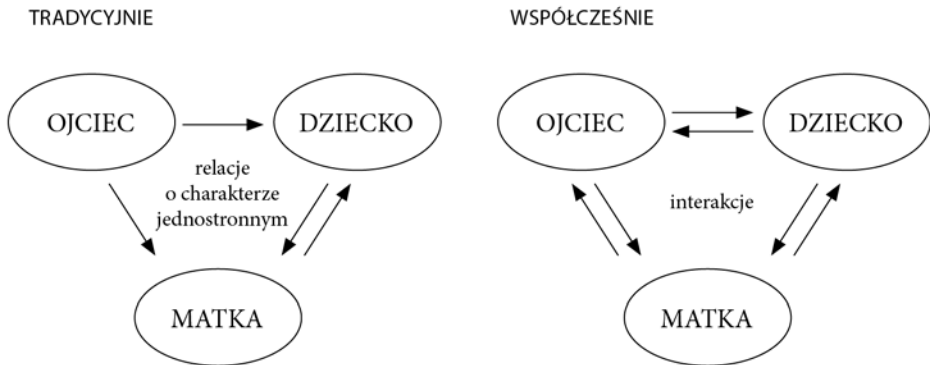
Wymiar relacji ojciec/opiekun a dziecko	Tradycyjny ojciec/opiekun	Współczesny ojciec/opiekun
Styl wychowania	<ul style="list-style-type: none"> – autorytarny, – wymagający, – karzący; 	<ul style="list-style-type: none"> – wspierający, – empatyczny, – stawiający na rozwój i samodzielność;
Bliskość emocjonalna	<ul style="list-style-type: none"> – ograniczona, – relacja formalna, – zdystansowana; 	<ul style="list-style-type: none"> – silna więź emocjonalna, – otwartość na uczucia;
Komunikacja	<ul style="list-style-type: none"> – głównie polecenia, – nakazy, – brak dialogu; 	<ul style="list-style-type: none"> – dialog, – aktywne słuchanie, – rozmowy o emocjach;
Czas spędzony z dzieckiem	<ul style="list-style-type: none"> – sporadyczny, – głównie w sytuacjach wymagających dyscypliny; 	<ul style="list-style-type: none"> – regularny, – wspólne zabawy, nauka, rozmowy;
Reakcja na potrzeby dziecka	<ul style="list-style-type: none"> – skupienie na obowiązkach, – potrzeby emocjonalne często pomijane; 	<ul style="list-style-type: none"> – wrażliwość na potrzeby emocjonalne, – wsparcie i zrozumienie;
Sposób okazywania miłości	<ul style="list-style-type: none"> – rzadko bezpośredni, – najczęściej poprzez zapewnienie bytu; 	<ul style="list-style-type: none"> – czułość, – pochwały, – przytulanie, – wspólne aktywności;
Rola w rozwoju dziecka	<ul style="list-style-type: none"> – autorytet, – wzór dyscypliny i odpowiedzialności. 	<ul style="list-style-type: none"> – przewodnik, – partner w rozwoju, – źródło emocjonalnego bezpieczeństwa.

Źródło: opracowanie własne.

Pedagogiczny model ojcostwa

Kategoria pojęciowa pedagogicznego modelu ojcostwa oznacza zespół cech, właściwości zewnętrznych i wewnętrznych ojca, zwłaszcza tych, które dotyczą jego zachowań werbalnych i instrumentalnych, relacji ojca z innymi członkami rodziny – dziećmi, żoną, jego charakteru, okazywania uczuć, określonych postaw w procesie wychowania dziecka. Postrzeganie ojca w świetle pedagogicznego modelu ojcostwa zakłada traktowanie go jako osoby zdolnej do tworzenia trwałych

i wartościowych więzi z najbliższymi. W kontekście wychowania w rodzinie relacje te mogą przybierać formę jednostronną lub dwustronną (interakcyjną). Z perspektywy pedagogiki szczególnie istotne jest, aby relacje opierały się na wzajemnej interakcji (Sosnowski i Konaszewski, 2018, s. 57).

Rysunek 1. Porównanie tradycyjnego i nowoczesnego obrazu ojca/opiekuna względem relacji

Źródło: opracowanie własne na podstawie Sosnowskiego (2011).

Na powyższym rysunku przedstawiono obraz ojca/opiekuna tradycyjnego i współczesnego. W sposób szczególny zaakcentowano relację o charakterze dwukierunkowym, która zachodzi pomiędzy poszczególnymi członkami rodziny (obecnie w większym stopniu we współczesnym modelu ojcostwa).

Podstawy metodologiczne badań

Celem badań teoretycznych (eksploracyjnych) była rekonstrukcja obrazu relacji bohaterów – ojca/opiekuna a dziecka w wybranych filmach animowanych dla dzieci. Punktem wyjścia do podjętych badań stał się główny problem badawczy: jaki obraz relacji pomiędzy ojcem/opiekunem a dzieckiem kreują wybrane filmy animowane dla dzieci? Posługując się strategią badań jakościowych, w mojej pracy wykorzystałam przeszukiwanie archiwum jako metodę zbierania danych oraz analizę treści jako metodę analizy zgromadzonych materiałów (zob. Konarzewski, 2000; Rubacha, 2008).

Prezentowane w artykule analizy stanowią fragment szerszego projektu badawczego realizowanego w ramach rozprawy doktorskiej. Empiryczną podstawę

badania stanowi zbiór najczęściej oglądanych przez dzieci filmów animowanych, wybrany na podstawie wyników badania pilotażowego z użyciem kwestionariusza ankiety skierowanego do rodziców dzieci w wieku przedszkolnym (między 3. a 6. r.ż.).

Scharakteryzowano 14 postaci z 6 filmów animowanych: *Bing*, *Świnka Peppa*, *Blue*, *Przytul mnie*, *Masza i Niedźwiedź* oraz *Tygrysek Daniel i jego sąsiedzi*. Analizowane bajki to filmy animowane pochodzące z różnych kręgów kulturowych – Wielkiej Brytanii (*Bing*, *Świnka Peppa*), Australii (*Blue*), Polski (*Przytul mnie*), Rosji (*Masza i Niedźwiedź*), Stanów Zjednoczonych i Kanady (*Tygrysek Daniel i jego sąsiedzi*), które powstały między rokiem 2004 a 2018. Pod uwagę wzięto sezony i odcinki, które są dostępne na platformie streamingowej Netflix oraz w serwisie internetowym YouTube.

Tabela 2. Zestawienie filmów animowanych dla dzieci

Tytuł filmu animowanego	Producent	Kraj produkcji	Rok produkcji	Długość odcinka [minuty]	Bohater ojciec/opiekun	Bohater dziecko
<i>Bing</i>	Acamar Films	Wielka Brytania, Irlandia	2014	7–8 min	Flop	Bing
<i>Świnka Peppa</i>	Astley Baker Davies	Wielka Brytania	2004	5 min	Tata Świnka	Peppa, George
<i>Blue</i>	Ludo Studio	Australia	2018	6 min	Bandit	Bingo, Blue
<i>Przytul mnie</i>	Animoon	Polska	2016	6 min	Tata Miś	Mały Miś
<i>Masza i Niedźwiedź</i>	Animaccord	Rosja	2014	7–8 min	Niedźwiedź	Masza
<i>Tygrysek Daniel i jego sąsiedzi</i>	Fred Rogers Productions	Kanada, Stany Zjednoczone	2012	28 min	Tata Tygrysek	Tygrysek Daniel

Źródło: opracowanie własne.

Rezultaty

W brytyjskim filmie animowanym *Bing* nie ma postaci ojca; występuje za to dorosły królik – Flop, który pełni rolę opiekuna dla podopiecznego o imieniu Bing. Flop jest nie tylko opiekunem, lecz także mentorem i przyjacielem. Jego rola nie ogranicza się tylko do zapewniania bezpieczeństwa Bingowi czy nauczania go zasad. Flop pomaga również w wyrażaniu i rozumieniu emocji. W jego wypowiedziach dominują zwroty motywujące, ciepłe, wspierające i pocieszające:

„Wszystko w porządku, Bing”, „Bądźmy delikatni”, „Pamiętaj, Bing, popełnianie błędów jest w porządku”, „Co o tym myślisz, Bing?”. Flop pomaga Bingowi radzić sobie z wyzwaniem emocjonalnymi, jakie ten napotyka na swojej drodze. Flop jest przedstawiany jako troskliwy, opiekuńczy i współczujący opiekun, co przełamuje klasyczne stereotypy dotyczące ojcowskich ról w wychowaniu. Relacja Flopa i Binga jest pełna zaufania i wzajemnego wsparcia. Tego typu dynamiczna więź uczy młodych odbiorców, jak ważna jest komunikacja, cierpliwość i zrozumienie w relacjach między dorosłymi a dziećmi.

Tabela 3. Bohaterowie filmu animowanego *Bing*

	Ojciec/opiekun	Dziecko
Nazwa bohatera	Flop	Bing
		
	Źródło: https://www.amazon.pl/Bing-Friends-zabawka-odpowiednia-urodzienia/dp/B07P8R3V2X [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://www.youtube.com/@BingPolski [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

Świnka Peppa to serial animowany produkcji brytyjskiej. Tata Świnka jest bohaterem, który nie trzyma się sztywno tradycyjnych ról rodzicielskich. Jest ukazany jako wesoła postać, pełna komizmu i dystansu do siebie. Tata Świnka bywa niezadany bądź niezadany, np. w sytuacjach związanych z naprawami rzeczy czy wykonywaniem prostych zadań domowych. Relacje między ojcem a dziećmi (Peppą i George'em) są bardzo bliskie, pełne humoru i ciepła. Choć jest kochającym ojcem, jego komiczne niepowodzenia mogą utrzymywać stereotyp ojca, który jest mniej kompetentny w zarządzaniu codziennymi obowiązkami, prowadzeniu gospodarstwa niż matka. Film animowany przedstawia relację ojca z dziećmi w sposób nowoczesny. Tata Świnka, zaangażowany i troskliwy, bierze udział w codziennych czynnościach rodzinnych, ale z drugiej strony jest ukazany

jako niezdarny, co może wzmacniać pewne stereotypy związane z męskimi rolami rodzicielskimi.

Tabela 4. Bohaterowie filmu animowanego *Świnka Peppa*

	Ojciec/opiekun	Dziecko	
Nazwa bohatera	Tata Świnka	Peppa	George
			
	Źródło: https://www.pngegg.com/pl/search?q=tato+%C5%9Awinia [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://peppapig.fandom.com/wiki/Peppa_Pig_(character) [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://swinkapeppa.fandom.com/pl/wiki/George_%C5%9Awinka [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

Australijski film animowany *Blue* przedstawia relacje między ojcem a dziećmi, co jest kluczowym elementem tego serialu. Ojciec o imieniu Bandit jest ukazany jako nowoczesny opiekun, który pełni aktywną rolę w wychowaniu swoich dzieci. Jest zabawnym przewodnikiem, zaangażowanym bardziej w zabawę niż w wypełnianie codziennych obowiązków dorosłych. Ojciec pełni emocjonalną i kreatywną rolę w życiu swoich dzieci (Blue i Bingo). Prowadzone przez niego wychowywanie jest pełne empatii i radości, a interakcje z Blue i Bingo są ciepłe i zabawne. Warto zwrócić uwagę na to, że Tata Bandit występuje zdecydowanie częściej w przedmiotowym serialu animowanym niż Mama Chilli – eksponowana przeważnie w kontekście pracy zawodowej lub jako postać uzupełniająca działanie Bandita. Tym samym *Blue* przełamuje tradycyjny obraz ojca jako biernego czy zdystansowanego opiekuna. W przedmiotowej animacji to ojcostwo jest stawiane w centrum narracji i czyni to film ważnym przykładem współczesnego podejścia do roli rodzicielskiej.

Tabela 5. Bohaterowie filmu animowanego *Blue*

	Ojciec/opiekun	Dziecko	
Nazwa bohatera	Bandit	Blue	Bingo
			
	Źródło: https://en.wikipedia.org/wiki/Bandit_Heeler [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://www.bluey.tv/characters/bluey/ [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://www.bluey.tv/characters/bingo/ [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

Przytul mnie to polski film animowany dla dzieci. Tata Miś pełni rolę czułego, opiekuńczego ojca, który jest bardzo zaangażowany emocjonalnie w życie swojego dziecka – Małego Misia. Obraz cierpliwego, wyrozumiałego i pełnego miłości Taty Misia wskazuje, że rolą ojca jest nie tylko zapewnianie fizycznej ochrony, lecz także aktywne uczestnictwo w emocjonalnym wsparciu dziecka. W każdym odcinku najważniejsze jest to, aby: „być blisko” i „mieć siebie” – tak jak często powtarza Mały Miś: „Tatusiu, nie potrzebuję nic na szczęście, bo mamy siebie”. Film animowany trafnie prezentuje, że bycie dobrym i kochającym rodzicem nie musi wiązać się z wyjątkowymi kompetencjami czy nadzwyczajną zaradnością. Kluczowe okazuje się emocjonalne zaangażowanie, obecność w życiu dziecka oraz zdolność do okazywania czułości i wsparcia.

Tabela 6. Bohaterowie filmu animowanego *Przytul mnie*

	Ojciec/opiekun	Dziecko
Nazwa bohatera	Tata Miś	Mały Miś
		
	Źródło: https://www.filmweb.pl/film/Przytul+mnie.+Poszukiwacze+miodu-2022-10019607 [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://www.filmweb.pl/film/Przytul+mnie.+Poszukiwacze+miodu-2022-10019607 [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

W filmie animowanym *Masza i Niedźwiedź* produkcji rosyjskiej relacja między Niedźwiedziem a tytułową dziewczynką – Maszą przedstawia ciekawy obraz opieki i wychowania, który łączy elementy tradycyjne i nowoczesne, a także zawiera pewne stereotypy. Niedźwiedź pełni rolę opiekuna Maszy, ale nie posiada wszystkich cech klasycznego ojca. Ich relacja jest pełna miłości, troski i ciepła. Niedźwiedź jest ukazany jako cierpliwy i wyrozumiały opiekun, który w każdym odcinku zmagą się z licznymi psotami niesfornej i energicznej dziewczynki. W sytuacji kryzysowej Niedźwiedź nie boi się zastosować surowych środków, ale zawsze robi to z myślą o dobru Maszy. Odzwierciedla to tradycyjną rolę ojca, zwłaszcza w kontekście kultury wschodnioeuropejskiej (rosyjskiej), gdzie ojciec jest często uznawany za autorytet, który dba o wychowanie dziecka, narzucając pewne zasady (choćby w kwestii dyscypliny). Niedźwiedź nie tylko stara się nauczyć Maszę odpowiedzialności i radzenia sobie w różnych sytuacjach, lecz także angażuje się w zabawę, co może być postrzegane jako bardziej nowoczesne podejście do wychowania.

Tabela 7. Bohaterowie filmu animowanego *Masza i Niedźwiedź*

	Ojciec/opiekun	Dziecko
Nazwa bohatera	Niedźwiedź	Masza
		
	Źródło: https://kolorowanki.net/pl/masza-i-niedzwiedz/ [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://www.cake-land.pl/pl/p/Oplatek-na-tort-MASHA-AND-BEAR-MASZA-I-NIEDZWIEDZ-wz8/2088 [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

Tabela 8. Bohaterowie filmu animowanego *Tygrzysek Daniel i jego sąsiedzi*

	Ojciec/opiekun	Dziecko
Nazwa bohatera	Tata Tygrzysek	Tygrzysek Daniel
		
	Źródło: https://dubdb.fandom.com/wiki/Tygrzysek_Daniel_i_jego_s%C4%85siedzi [dostęp: 16.06.2025].	Źródło: https://dubdb.fandom.com/wiki/Tygrzysek_Daniel_i_jego_s%C4%85siedzi [dostęp: 16.06.2025].

Źródło: opracowanie własne.

Tygrzysek Daniel i jego sąsiedzi to amerykańsko-kanadyjski serial animowany, który skupia się na edukacji emocjonalnej i rozwoju dzieci. Tata Tygrzysek pełni rolę opiekuna i nauczyciela, pokazując, jak ważne są zarówno zasady, jak i wyrażanie uczuć. Jest troskliwy, cierpliwy i zawsze gotowy do udzielenia emocjonalnego wsparcia swojemu dziecku. Z relacji między bohaterami wyłania się obraz rodziny, która stanowi wzajemne oparcie w trudnych chwilach, ale równocześnie kładzie

nacisk na rozwój emocjonalny i społeczny dziecka. Ojciec Tygryska Daniela jest otwarty na wyrażanie uczuć, daje Danielowi przestrzeń do zadawania pytań i wyrażania emocji. W animacji relacja między ojcem a dzieckiem jest otwarta, pełna zrozumienia i oparta na komunikacji. Tata Tygrysek nie pełni roli tradycyjnego autorytetu, ale jest czułym, opiekuńczym i wspierającym ojcem.

Zakończenie

Ojcowie i opiekunowie odgrywają kluczową rolę w procesie rozwoju dzieci – wspierają je w poznawaniu emocji, przyswajaniu wartości oraz rozumieniu świata. Są przewodnikami, autorytetami i towarzyszami codziennych doświadczeń, w tym zabawy. Współczesne animacje coraz częściej odchodzą od schematu matki jako wyłącznej opiekunki, ukazując aktywną, a czasem nawet dominującą rolę ojca w wychowaniu. Tego typu narracje filmowe przełamują stereotyp biernego ojcostwa, prezentując bohaterów, którzy samodzielnie podejmują obowiązki rodzicielskie. Postacie ojców i opiekunów w wybranych filmach animowanych są przedstawiane jako zaangażowane, empatyczne, gotowe do budowania relacji opartej na zaufaniu i bliskości. Formy wyrażania postaw mogą się różnić – od surowej, ale ciepłej opieki Niedźwiedzia z filmu animowanego produkcji rosyjskiej *Masza i Niedźwiedź*, po partnerski model wychowania ukazany w australijskim filmie animowanym *Blue*, jednak troska o rozwój emocjonalny dziecka jest najważniejsza. Badane filmy animowane nie tylko odzwierciedlają wzorce obecne w danych kulturach, lecz także mogą kształtować oczekiwania i postawy dotyczące tego, w jaki sposób najmłodszy widzowie postrzegają więzi rodzinne i rolę dorosłych w ich życiu. Przemiany, które dotknęły współczesne społeczeństwo, dokonały się analogicznie wśród bohaterów filmów animowanych – ojców/opiekunów i dzieci. Wizerunek ojca w filmach animowanych ewoluuje, odzwierciedlając zmiany społeczne i kulturowe, w tym popularyzację w kulturze zachodniej partnerskiego modelu rodziny, w którym ojciec przejmuje część obowiązków związanych z opieką nad dzieckiem.

Informacja o wykorzystaniu sztucznej inteligencji

Autorka podczas pracy nad tekstem wykorzystwała narzędzia sztucznej inteligencji pomocniczo w zakresie tłumaczenia abstraktu na język angielski. Wyniki wsparcia SI zostały zweryfikowane przez autorkę pod względem zgodności z treścią publikacji. Autorka ponosi pełną odpowiedzialność za ostateczne brzmienie publikacji.

Bibliografia

- Arcimowicz K. (2003). *Obraz mężczyzny w polskich mediach. Prawda – fałsz – stereotyp*. Gdańsk: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.
- Arcimowicz K. (2010). Obraz mężczyzny w polskich przekazach medialnych na przełomie stuleci. W: M. Dąbrowska i A. Radomski (red.), *Męskość jako kategoria kulturowa*. Lublin: Wydawnictwo Portalu Wiedza i Edukacja.
- Augustyn J. (1999). *Ojcostwo. Aspekty pedagogiczne i duchowe*. Kraków: Wydawnictwo WAM.
- Bauman Z. (2011). *Kultura w płynnej nowoczesności*. Warszawa: Wydawnictwo Agora.
- Cieniuch S. (2008). Kryzys męskości jako zmiana tradycyjnego paradygmatu. W: A. Radomski i B. Truchlińska (red.), *Męskość w kulturze współczesnej*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- Dudak A. (2017). Obraz ojca w zmieniającej się rzeczywistości społecznej. *Pedagogika Społeczna*, 16, 2(64), 117–134.
- Dudak A. i Klimkowska K. (2017). *Sukces jako doświadczenie biograficzne ojców sprawujących opiekę nad dzieckiem*. Lublin: Wydawnictwo Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej.
- Giddens A. (2001). *Nowoczesność i tożsamość: „ja” i społeczeństwo w epoce późnej nowoczesności*. Tłum. A. Szulżycka. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN.
- Konarzewski K. (2000). *Jak uprawiać badania oświatowe. Metodologia praktyczna*. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne.
- Kornas-Biela D. (2001). Współczesny kryzys ojcostwa. W: taż (red.), *Oblicza ojcostwa* (s. 171–190). Lublin: Towarzystwo Naukowe Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego.
- Korzeniowska M. (2016). Bohaterowie bajek animowanych w życiu dziecka (w świetle własnych badań empirycznych). W: M. Butkiewicz, A. Gralczyk i K. Marcyński (red.), *Dziecko w mediach* (s. 73–92). Warszawa: Wydawnictwo Dom Wydawniczy Elipsa.
- Proniewski A. (2011). Ojcostwo fizyczne i duchowe. W: E. Ozorowski i R.C. Horodeński (red.), *Mężczyzna, etyka, ekonomia* (s. 51–62). Białystok: Wydawnictwo Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Białymstoku.
- Rogers C.R. (2002). *O stawianiu się osobą – poglądy terapeuty na psychoterapię*. Tłum. M. Karpiński. Poznań: Dom Wydawniczy Rebis.
- Rubacha K. (2008). *Metodologia badań nad edukacją*. Warszawa: Wydawnictwa Akademickie i Profesjonalne.
- Sosnowski T. (2011). *Ojciec we współczesnej rodzinie. Kontekst pedagogiczny*. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie Żak.
- Sosnowski T. i Konaszewski K. (2018). Od tradycyjnego do nowego modelu ojcostwa – potrzeba pedagogicznej zmiany. *Roczniki Nauk Społecznych*, 10(46), 51–63. <https://doi.org/10.18290/rns.2018.46.2-3>
- Szlendak T. (2000). Rodzina. W: W. Kwaśniewicz (red.), *Encyklopedia socjologii*. T. 3. O–R (s. 314). Warszawa: Oficyna Naukowa.
- Wesoły W. (2013). Wychowawcza rola ojca w rodzinie. *Studia Koszalińsko-Kołobrzeszkie*, 20(1–2), 319–330.